

Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsinriktning 2024

Regionala utvecklingsnämndens målbild

Region Skåne har det regionala utvecklingsansvaret i Skåne. Regionala utvecklingsnämndens ambition är att utifrån detta uppdrag vara kommunernas region, vilket innebär att vara en samordnande och stödjande regional kraft. Region Skåne vill skapa förutsättningar för invånarna i Skåne att kunna bo och verka i hela regionen.

I linje med den regionala utvecklingsstrategin Det Öppna Skåne och Region Skånes övergripande mål är regionala utvecklingsnämndens inriktning under 2024 att, tillsammans med olika aktörer, arbeta för att möjliggöra en bättre hälsa för fler, öka näringslivets konkurrenskraft, stärka kompetensförsörjningen och bidra till ett sammanbundet Skåne. Betydelsen av dessa områden och behovet av en ökad samordning i Skåne är fortsatt angeläget. Det är av största vikt att utvecklingen i Skåne sker på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt i linje med Agenda 2030.

Regionala utvecklingsnämndens prioriteringar

För att bidra till förverkligandet av Det Öppna Skåne prioriterar regionala utvecklingsnämnden följande fyra områden för att utveckla ett hållbart Skåne:

Ett konkurrenskraftigt näringsliv: ska säkra en hållbar regional tillväxt, öka näringslivets produktivitet samt skapa förutsättningar för ökad sysselsättning både inom fler företag och genom hållbar företagstillväxt.

Stärkt kompetensförsörjning: ska se till att matchningen mellan kompetens och arbetsgivare fungerar, stärka den skånska arbetsmarknaden och anställdas livslånga lärande.

Ett sammanbundet Skåne: ska verka för att den regionala fysiska planeringen skapar mervärde för invånare och förutsättningar för företag i Skåne genom långsiktig fysisk planering och infrastrukturutveckling

Bättre hälsa för fler: ska skapa förutsättningar för goda levnadsvanor och att i samarbete med andra förbättra befolkningens psykiska och fysiska hälsa.

Ett konkurrenskraftigt näringsliv

Ett konkurrenskraftigt näringsliv ska säkra en hållbar regional tillväxt, öka näringslivets produktivitet samt skapa förutsättningar för ökad sysselsättning både inom fler företag och genom hållbar företagstillväxt. Företag med god tillväxtpotential ska stärkas i att ställa om och utvecklas i en ökad konkurrens och deras robusthet behöver öka för att möta framtidens utmaningar. Företag och organisationer ska också stödjas i att lösa utmaningar tillsammans, baserat på forskning och innovation.

I syfte att bidra till skånsk internationell konkurrenskraft och att lösa samhällsutmaningar fokuserar regionala utvecklingsnämnden sitt arbete på sex specialiseringsområden och stöttar företag att utveckla sina affärsmodeller med hjälp av kunskap, nätverk och finansiering.

Övergripande satsningar inom prioriteringen

Verksamhetsfinansiering av organisationer som främjar innovation och hållbart växande företag

Verksamhetsfinansiering ges till organisationer som bedriver aktiviteter som tydligt leder till resultat inom fyra områden: forskning & utveckling, affärsutveckling, kompetens samt kapital. Ett ytterligare mål är att Region Skåne genom att ge ett mer långsiktigt verksamhetsbidrag till stödaktörer förmodas kunna bidra till starkare och mer målfokuserade stödaktörer. Urvalet sker genom en bedömning av bland annat hur väl organisationerna skapar resultat för företagen, hur väl de arbetar med att nå ut och aktivera företag och samarbeten med lärosäten samt hur väl de samarbetar med andra organisationer för att skapa resultat.

Fokus Tillväxt

Målet med Fokus Tillväxt är att få fler nya företag, med bättre spridning över hela Skåne, att ta del av stödsystemets möjligheter för ökad lönsamhet och konkurrenskraft. Fokus Tillväxt erbjuder även ett forum där stödsystemets organisationer får möjlighet att lära känna varandra genom att arbeta tillsammans och där deras olika erbjudande kan komplettera varandra. Genom ett koordinerat stödsystem tydliggörs det samlade erbjudandet till företag i Skåne. Det ska vara enkelt för företag att veta vad som erbjuds och vart de ska vända sig.

Delmål 1 - Hållbara växande företag

Företag med god tillväxtpotential ska stärkas i att ställa om och utvecklas i en ökad internationell konkurrens. Företagens robusthet behöver öka för att möta framtidens utmaningar, till exempel grön omställning och digitalisering. Detta görs bland annat genom att regionala utvecklingsnämnden stöttar företag att utveckla sina affärsmodeller med hjälp av kunskap, nätverk och finansiering, men även att attrahera och stötta utländska företagsetableringar i regionen som ytterligare bidrar till en sektors konkurrenskraft. Nedanstående områden bygger på en analys av företags uttryckta behov av insatser för utveckling, tillväxt och etablering.

Internationalisering

För att öka den skånska konkurrenskraften finns det ett behov av att fler företag i Skåne är internationaliserade i högre grad, att det finns fler exporterande företag som bidrar till ökad internationell konkurrenskraft och att fler företag etablerar sig och investerar i regionen. Regionala utvecklingsnämnden erbjuder därför direkt eller indirekt via olika organisationer, rådgivning för företag. Vidare marknadsför regionen Skånes styrkeområden i syfte att öka investeringar i skånska bolag samt attrahera utländska investeringar till Skåne.

Digitalisering

Regionala utvecklingsnämnden stöttar och driver på Skånes digitala omställning för en effektivare välfärd och ökad konkurrenskraft i näringslivet. Arbetet fokuseras på omställningsförmåga och nya arbetssätt, datadriven verksamhet och god tillgång till data samt digital infrastruktur till hela Skåne.

Grön omställning

Grön omställning är en förutsättning för hållbar tillväxt och innebär att företag, i hela verksamheten och värdekedjan, ställer om för att uppnå uppsatta miljö- och klimatmål. Regionala utvecklingsnämnden bidrar till att öka förmågan hos relevanta aktörer i stödsystemet att ge stöd och rådgivning för att accelerera grön omställning hos företag samt att ge stöd och rådgivning till företag inom relevanta områden, såsom energieffektivisering och vattneffektivisering. Nämnden bidrar även till insatser som har fokus på marknadsföring av skånska bolag som har en ledande position inom den gröna omställningen för att attrahera utländskt kapital.

Kapitalförsörjning

För att stimulera tillväxt, stärka näringslivets produktivitet och skapa förutsättningar för fler jobb i växande företag stöttar regionala utvecklingsnämnden skånska bolag genom lånefinansiering via Almi Företagspartner, ägarkapital via Almi Invest och genom att direkt stödja insatser som främjar lokala och utländska direktinvesteringar i skånska bolag.

Företagsklimat

Ramvillkor, regler och lagar har stor påverkan på företagens möjligheter att växa. Regionala utvecklingsnämnden arbetar därför med att förbättra förutsättningarna för företagen genom exempelvis att stötta kommunerna i deras uppdrag att utveckla företagsklimatet, hantering av tillstånd och tillsyn samt en tillförlitlig och snabb ärendehantering. Det sker även insatser för att förenkla utländska bolagsetableringar och direktinvesteringar på nationell nivå.

Delmål 2: Stärka förutsättningarna för näringslivets omställnings- och innovationsförmåga

Det kunskapsintensiva näringslivet ska stärkas i att bidra till hållbar tillväxt. Företag och organisationer ska stödjas i att lösa utmaningar tillsammans, baserat på forskning och innovation. Ett starkt regionalt innovationssystem stimulerar samarbeten där kunskap och kompetens från olika håll möts. Genom regionala utvecklingsnämndens arbete stärks på lång sikt företagets förmåga att utveckla och testa idéer innan lönsamhets- och kommersialiseringsstadiet. Dessa företagens produkter och tjänster kräver många gånger lång tid av utveckling, kapital och höga risker, men kan leda till revolutionerande lösningar för samhället. I syfte att bidra till skånsk internationell konkurrenskraft och att lösa samhällsutmaningar arbetar regionala utvecklingsnämnden med nedanstående sex verksamhetsområden (specialiseringsområden).

Life Science och hälsa

Stärka samverkan och genomföra insatser inom forsknings- och Life science-sektorn i Skåne för de företag, universitet, högskolor och andra offentliga aktörer i innovationsmiljöer som främjar människors hälsa. Fokus ligger på att stärka förutsättningarna för kliniska prövningar och framtidens kompetensförsörjning, utveckla hälso- och sjukvården till en testmiljö, tillgång till kapital och samverkan med utländska aktörer samt att verka för att skala upp och kommersialisera av varor och tjänster.

Livsmedel

Regionala utvecklingsnämndens arbete främjar utvecklingen av cirkulära och hållbara livsmedelssystem med syfte att öka produktion i konkurrenskraftiga företag och välfungerande värdekedjor. Riktmärkena är: minskad klimatpåverkan, ökad motståndskraft i olika krissituationer och cirkulär omställning. Företagens grundförutsättningar för tillväxt behöver stärkas, t.ex. kring frågor som kompetensförsörjning, energi, mark och vatten, men även tillgång till kapital och samverkan med utländska aktörer.

Tech

Den teknologiska utvecklingen är viktigt för långsiktig ekonomisk tillväxt, ett levande entreprenöriellt ekosystem, skapandet av nya, värlönlade arbetstillfällen samt ökad produktivitet i Skåne. Techföretag driver den tekniska utvecklingen som präglas av förnyelse, innovation och entreprenörskap. De största utmaningarna för växande Tech-företag är kompetens- och kapitalförsörjning men även samverkan med utländska aktörer, vilket den regionala utvecklingsnämnden bidrar med att skapa gynnsamma förutsättningar för.

Avancerade material och tillverkning

Regionala utvecklingsnämnden skapar förutsättningar för starkare innovationsförmåga och ökad produktivitet för företag som är verksamma inom området avancerade material samt tillverkningsindustrin. Utveckling av klimatteknik, digital teknik, cirkulära affärsmodeller och framtidens innovationer skapar internationell attraktion men kräver samtidigt att företag inom området utvecklar såväl nya förmågor som ny kompetens och har god tillgång till kapital. Insatserna har fokus på innovation och industriell förnyelse inom materialanvändning, produkter och produktionsmetoder för hållbar konkurrenskraft.

ESS, Max IV och innovationssystemet Science Village

Skåne är värd för ESS och MAX IV, två stora forskningsanläggningar som ger unika möjligheter för näringsliv, akademi och samhälle att bedriva forskning och utveckling, bidra till företagets tillväxt och till att finna lösningar till de globala samhällsutmaningarna. Dessa anläggningar ger ökad internationell attraktivitet, regional utveckling och inflöde av kapital och nyckelkompetenser till Skåne. Insatserna har fokus på att tillgängliggöra forskningsanläggningarna för företagen och särskilda insatser med koppling till Life Science, livsmedel och avancerade material, t ex halvledare.

Smarta hållbara städer

En stor utmaning för större städer är att många människor lever tätt ihop på liten yta vilket kräver smarta tekniska och sociala system som kan möta invånarnas behov och skapa hög livskvalitet. Regionala utvecklingsnämnden arbetar med att stärka den tillväxtpotential som finns inom smarta hållbara städer genom att stärka samverkan och prioriterade insatser inom områdets framträdande forsknings- och innovationsmiljöer men även att attrahera utländska aktörer för samverkan och investeringar. Detta arbete tar avstamp i tre områden: vatten, bygg och fastighet samt energi- och klimatneutralitet.

Stärkt kompetensförsörjning

För att säkra en hållbar regional tillväxt är en effektiv kompetensförsörjning avgörande. Inom en rad branscher och yrken, inte minst inom Region Skåne, råder stor brist på arbetskraft samtidigt som arbetslösheten inom vissa andra grupper är hög. Kompetensförsörjning är en fråga som spänner över flera politikområden och som genomförs i ett flernivåsystem där stat, region och kommun har olika mandat och roller. Regionala utvecklingsnämnden sätter mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet, initierar eller stöttar insatser samt förmedlar arbetsgivares behov av kompetens på kort och lång sikt till aktörer inom kompetensförsörjningssystemet.

Kompetensförsörjning Region Skåne

Ett från regionala utvecklingsnämnden särskilt uppdrag som syftar till att förstärka den egna organisationens arbete med strategisk kompetensförsörjning. Arbetet genomförs i nära samarbete med koncernstab HR och olika verksamheter inom Region Skåne. Uppdraget omfattar insatser som bidrar till alla tre delmål. En viktig insats innebär att utreda hur Region Skåne kan öka antalet utbildningsplatser inom den egna organisationens bristyrken genom exempelvis större delfinansiering av yrkeshögskoleplatser, huvudmannaskap över egna utbildningsplatser eller andra åtgärder.

Delmål 1: Utbildningar som möter det regionala kompetensbehovet

Regionala utvecklingsnämnden arbetar systematiskt med att kartlägga och sprida kunskap om vilka yrken som har störst brist på arbetskraft. Målet är att bidra till utbildningar som bättre möter de regionala behoven.

Kunskapsunderlag, förmedling och dialog

Att analysera det regionala kompetensbehovet på kort och lång sikt är avgörande för att, tillsammans med andra aktörer, fastställa mål och prioriteringar för det fortsatta kompetensförsörjningsarbetet. De olika utbildningsformerna i Skåne utgör en mix av statliga, kommunala och fristående huvudmän. Dialog och matchning mellan arbetsgivare och det ordinarie utbildningssystemet är avgörande för att planera och anpassa utbildningarna. Regionala utvecklingsnämnden har därför en viktig roll i att analysera och koordinera det regionala kompetensbehovet.

Finansiering av folkhögskolor

Region Skånes finansiering av folkhögskolorna är ett verksamhetsbidrag som främjar den regionala utvecklingen. Bidraget finansierar folkhögskolornas ordinarie verksamhet och är ett delat ansvar mellan stat och region.

Utbildningsinsatser folkhögskolor

Särskilda medel avsätts till angelägna utbildningsinsatser.

Delmål 2: Medvetna och effektiva utbildnings- och yrkesval

Inom en rad branscher och yrken råder stor brist på arbetskraft samtidigt som arbetslösheten inom andra grupper är hög. Nedan beskrivs regionala utvecklingsnämndens arbete för att möta denna utmaning.

Kommunicera behov och tillgängliggöra utbud

Regionala utvecklingsnämnden arbetar långsiktigt med olika insatser för att informera och påverka ungdomar och vuxna att söka sig till utbildningar och yrken där det råder stor efterfrågan. Samtidigt

tillgängliggörs utbildningar på olika sätt för att öka möjligheten för fler att utbilda sig inom regionala bristyrken.

Sommarjobb inom Region Skåne

Särskild satsning som inleddes sommaren 2022 då Region Skåne erbjöd sommarjobb för unga i åldern 18-25 år och som fortsätter 2024. Syftet är att visa Region Skåne som en framtida arbetsgivare och ge en breddad bild av yrkesroller inom organisationen. Fler unga får ett sommarjobb och därmed en värdefull inblick i arbetslivet.

Delmål 3: Företag och organisationer utvecklas genom sin personal

Humankapitalet är de flesta organisationers viktigaste resurs. Genom kompetensutveckling och ökad tillgång av internationell kompetens kan företag och organisationer rustas för de förändringar som sker i samhället som bland annat ställer högre krav på hållbarhet, digitalisering och snabbare omställningsförmåga.

Kompetensutveckling och livslångt lärande

För att bättre klara samhällets omställningsbehov och öka näringslivets konkurrenskraft är ett mer strategiskt kompetensförsörjningsarbete och kompetensutveckling av redan yrkesverksamma i näringsliv och offentlig sektor avgörande. Fler möjligheter till individuell omställning minskar risken för arbetslöshet och stärker också kunskapsintensiva organisationers förmåga genom mer produktiv personal. Regionala utvecklingsnämnden möjliggör för företag och organisationer att växa och utvecklas genom att på olika sätt tillgängliggöra och vidareutveckla kompetens.

Attrahera och behålla kompetens

Förmågan att attrahera och behålla internationell kompetens är en angelägen fråga för näringslivet. Arbetet med att attrahera och behålla kompetens är därför betydelsefullt för regional tillväxt. Regionala utvecklingsnämnden har en viktig roll, både som medfinansierare och samverkanspartner till organisationer som arbetar med dessa frågor.

Ett sammanbundet Skåne

Regionala utvecklingsnämnden verkar för att lyfta in det regionala perspektivet i den fysiska planeringen samt skapa förutsättningarna för framtidens infrastruktur för att stärka en långsiktig hållbar tillväxt och utveckling. Väl gestaltade livsmiljöer och god mobilitet ger tillgång till utbildning, skapar förutsättningar för en god arbetsmarknad, näringslivet att utvecklas och möjliggör för människor att bo och leva i hela Skåne. Region Skåne har ett lagstadgat uppdrag att upprätta en plan för regional fysisk planering och en regional transportinfrastrukturplan. Nämnden driver också på arbetet med energiförsörjningen, omställningsarbetet inom transportsektorn och för att öka bredbandsutbyggnaden.

Delmål 1: Fysisk planering och infrastruktur skapar mervärde för invånare och företag i Skåne

Ett sammanbundet Skåne med väl gestaltade livsmiljöer och god mobilitet ger tillgång till utbildning, skapar förutsättningar för arbetsmarknad och näringsliv att utvecklas samt möjliggör för människor att bo och leva i hela Skåne. Fysisk närhet och bättre digital uppkoppling säkerställer en god tillgänglighet till hela Skåne och omvärlden. Stärkt tillgänglighet för gränsöverskridande person- och godstransporter kräver fortsatt samverkan inom Skåne och Öresundsregionen samt andra regioner i vår närhet.

Regional fysisk planering

Region Skåne har ett lagstadgat uppdrag att utreda regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö, verka för att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses samt verka för att minska länets klimatpåverkan och dess effekter. Region Skåne är ett regionplaneorgan sedan 2019 och Skånes första regionplan antogs juni 2022. Regionplanens genomförande ska bidra till att skapa ett sömlöst Skåne som ger bättre villkor att leva och verka i hela Skåne. Förståelsen för rumslighet är den strategiska utgångspunkten för regional fysisk planering och behöver därför utvecklas i regionplanens genomförande.

Regional bostadsutveckling

Tillgång till en mångfald av bostäder är en förutsättning för regional utveckling i Skåne. Bostadsbyggandet i Skåne har ökat men glappet mellan tillgång och efterfrågan har ökat och förväntas öka än mer framöver. För att möta denna utmaning behöver samverkan utvecklas mellan bostadsmarknaden aktörer och samsyn nås kring bostadsmarknadens utveckling. Här spelar Regionala utvecklingsnämnden en viktig roll som samverkansaktör och kunskapsgenererare.

Gestaltad livsmiljö

Arkitektur, form och design utgör betydande resurser i utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle och Skånes attraktivitet. Gestaltade livsmiljöer bidrar till att skapa hållbara, hälsosamma, jämlika och mindre segregerade livsmiljöer i Skåne. Regionala utvecklingsnämnden ska fortsätta att utveckla samverkan mellan aktörer och sprida kunskap om gestaltad livsmiljö.

Hållbar mobilitet

Samhällsvinsterna med ett förändrat resande ligger både i minskad miljöpåverkan och förbättrad folkhälsa. Genom att synliggöra nya resmöjligheter och ompröva invanda resebeteenden kan efterfrågan på hållbara trafiklösningar öka. Som huvudman för kollektivtrafiken kan Region Skåne bidra till att öka det hållbara resandet. Tillsammans med andra regionala utvecklingsaktörer skapar Region Skåne förutsättningar för systemförändringar på mobilitetsområdet.

Gränsöverskridande samarbetsområden

Skånes strategiska läge innebär en tydlig koppling till angränsande regioner, och det finns ett stort behov av nära samarbete, förbättrad tillgänglighet för persontrafik och en hållbar hantering av godsflöden. Med Fehmarn bältförbindelsen skapas nya möjligheter att knyta ihop norra Tyskland med Greater Copenhagen, och utvecklingen av transportkorridorer i Skandinavien och Europa är nyckelfaktorer för att binda samman Skåne med omvärlden. STRING är ett politiskt samarbete som syftar till att utveckla korridoren mellan Hamburg och Oslo.

Delmål 2: Ny och befintlig infrastruktur bidrar till ett klimatsäkert Skåne

Hållbar utveckling förutsätter en omställning till fossilfria drivmedel och effektivare användning av befintlig och ny infrastruktur. Fordonsflottan måste ställas om till fossilfria drivmedel, infrastrukturen måste anpassas till ett förändrat klimat, så att den blir motståndskraftig och robust. En väl utbyggd digital infrastruktur ökar tillgängligheten och stärker samspelet mellan stad och landsbygd. Energiförsörjningen är en nyckel för regionens utveckling och företagets tillväxtpotentialer. En fungerande grönstruktur med tillräcklig kvantitet och kvalitet är värdefull ur samtliga hållbarhetsdimensioner och är nödvändig för ett mer robust och klimatanpassat samhälle.

Regional transportinfrastruktur

Region Skåne har i sitt regionala utvecklingsansvar rollen att upprätta och fastställa den regionala transportinfrastrukturplanen. Planen finansieras av statliga medel och avser investeringsåtgärder på i huvudsak det statliga regionala vägnätet. De skånska prioriteringarna beskrivs bäst i Skånebilderna som togs fram 2015 tillsammans med tillväxtmotorerna och de regionala kärnorna. Prioriteringarna i Skånebilderna behöver nu omprövas och aktualiseras med en bredare förankring än tidigare. Region Skåne arbetar tillsammans med kommuner och Trafikverket för att rusta upp de viktigaste cykelvägarna för pendling till supercykelvägar. Godstransporterna bidrar till varuförsörjning och möjliggör export som är viktig för näringslivet och landet i stort. Därför är det viktigt att arbeta med transporteffektivitet, vilket gäller transporter såväl på land som till sjöss.

Digital infrastruktur

För att kunna utveckla möjligheten till boende och verksamhet i hela Skåne är det viktigt med tillgång till digitala tjänster genom fibernät. Bredbandsutbyggnaden är en väsentlig förutsättning för att kunna nå målsättningarna i den nationella bredbandsstrategin och de politiska målen för digitaliseringen. Regionala utvecklingsnämnden har ett särskilt uppdrag av regeringen för att arbeta med bland annat kvalitetssäkring och regionala prioriteringar i anslutning till fördelningen av statliga stöd.

Grönstruktur

Grönstruktur är ett tvärgående perspektiv som bidrar till ett klimatsäkert Skåne och berör såväl näringslivsutveckling som fysisk planering och hälsa. Genom att säkerställa att det finns en sammanhängande grönstruktur med funktionella ekosystem erhåller samhället en lång rad ekosystemtjänster såsom ökad resiliens mot extremväder, utjämnat mikroklimat, vatten- och luftrening etc. vilket är avgörande för klimatanpassning samt människors hälsa och välbefinnande.

Förbättra Skånes energiförsörjning

Skåne har behov av ökad fossilfri elproduktion för att minska risken för kapacitets- och effektbrist i Skåne och sänka elpriset i södra Sverige. Den regionala elproduktionen är låg i förhållande till elanvändningen vilket påverkar det skånska näringslivets konkurrenskraft. Regionplan för Skåne 2022-2040 lyfter betydelsen av att främja utbyggnaden av fossilfri energiproduktion och verka för en samsyn i Skåne gällande utveckling av sol- och vindkraft. Region Skåne har tagit initiativ till Skånes

effektkommission som har tagit fram en Färdplan för utveckling av Skånes elsystem. Det är viktigt att utvecklingen av elnäten integreras tidigt i den kommunala fysiska planeringen. Utbyggnaden av fossilfri elproduktion är också en viktig del i att skapa en hållbar livsstil.

Omställning av fordon

För invånare och det regionala näringslivet är en väl fungerande och hållbar transportsektor viktig. Regionala utvecklingsnämnden stödjer och driver på omställningsarbetet inom transportsektorn för att nå uppsatta mål och därmed minska klimatpåverkan från transportsektorn. Fossilfria och elektrifierade fordon och fordon som drivs med alternativa drivmedel står i fokus för omställningen.

Bättre hälsa för fler

En god folkhälsa innebär att så många som möjligt i befolkningen har en bra fysisk och psykisk hälsa. En god och jämlik folkhälsa är även central för hållbar utveckling. De hälsoklyftor som finns mellan olika socioekonomiska grupper i Skåne är en stor utmaning. Den ökade psykiska ohälsan bland barn och unga är en stor samhällsutmaning och fokus för nämndens arbete med hälsa. Att förstärka förebyggande och hälsofrämjande insatser och skapa stödande miljöer är nödvändigt för att nå målbilden bättre hälsa för fler. Detta görs genom sektorsövergripande samarbeten samt inkluderande och innovativa insatser.

Delmål 1: Stärka människors förutsättningar att leva hälsosamt

Att stärka människors förutsättningar att leva hälsosamt handlar om att främja människors förmåga att förutse hälsorisker, identifiera hälsosamma levnadsvanor samt få tillgång till nätverk och stöd. Här ingår också på vilket sätt våra fysiska livsmiljöer stödjer invånarnas förutsättningar att leva hälsosamt. Delmålet handlar om att stärka individens förmåga att förbättra sina levnadsvanor och därigenom påverka sin egen hälsa.

Ökad kunskapsspridning för bättre hälsa

Att ta fram kunskapsunderlag och sprida dessa i form av rapporter och kunskapsträffar om invånarnas hälsotillstånd utgör en del av arbetet inom ramen för uppdraget, som t.ex. folkhälsoenkäterna. Att belysa faktorer som främjar hälsa och hur det hälsofrämjande arbetet ska planeras skapar förutsättningarna för bättre koordinerade insatser och prioriteringar. Det ökar även möjligheten för samplanering och organisationers möjligheter att genomföra insatser med bättre kvalitet

Förbättrad tillgång till rekreativa miljöer

Skånes rekreativa miljöer såsom bostadsnära grönområden, vandringsleder, cykelleder och mountainbikeleder, ska bidra till en förbättrad folkhälsa och goda levnadsvanor. Undersökningar visar att människor mår bra av friluftsliv genom att naturkontakt främjar både den fysiska och psykiska hälsan. Arbetet med rekreativa miljöer syftar till att öka tillgängligheten till naturmiljöer som uppmuntrar till fysisk aktivitet och rekreation. Genom kommunikation och utbildningar riktade mot grupper av mindre vana naturbesökare går det att främja goda levnadsvanor.

Förbättrade verktyg för hälsofrämjande fysisk planering

Regionala utvecklingsnämnden ska ta vara på samhällsplaneringens möjligheter att främja befolkningens hälsa och förebyggande av sjukdomar genom att med den fysiska planeringen skapa goda och hälsofrämjande miljöer. Detta handlar till exempel om utveckling av verktyg och metoder för fysisk planering, minskade luftföroreningar, buller och god tillgång till gröna och blå miljöer (grönska och vatten) av god kvalitet och tillräcklig kvantitet. I arbetet ingår att ta fram och sprida kunskap om hur man kan utveckla fysiska utemiljöer (t.ex. grönområden, skolgårdar, bostadsområden, verksamhetsområden och sjukhusområden), som stödjer goda levnadsvanor.

Stärka civilsamhällets förmåga att främja medborgarnas hälsa

Region Skåne samarbetar med den idéburna sektorn för att skapa ett långsiktigt hållbart Skåne och möta komplexa samhällsutmaningar som Skåne står inför. Genom föreningsbidrag kan vi skapa ökade möjligheter för idéburna organisationer att ta en aktiv roll i Skånes hälsofrämjande arbete. Arbetet omfattar bidrag till organisationer som främjar barn och ungas psykiska hälsa och som ökar möjligheterna för fysisk aktivitet och sociala relationer. Samverkansmedel till RF-SISU Skåne och

specifika avtal med Friluftsrådet, BRIS och Föreningen för handikappidrott/parasport utgör en del i arbetet för att stärka civilsamhället i Skåne.

Delmål 2: Förbättrad sektorsövergripande samverkan för ökad hälsa

Den ökade psykiska ohälsan bland barn och unga är en stor samhällsutmaning. Genom samverkan med och kunskapsstöd till kommuner och andra aktörer bidrar regionala utvecklingsnämnden till att främja psykisk och fysisk hälsa hos barn och unga. Regionala utvecklingsnämnden arbetar sektorsövergripande med kommuner, Länsstyrelsen, idéburna organisationer, lärosäten, näringslivet, m.fl. för att koordinera insatser, implementera metoder och sprida kunskap om fysisk aktivitet och psykisk hälsa.

Stärkt samverkan för ökad fysisk aktivitet och sociala relationer

Region Skåne har tagit initiativ till kraftsamlingen "Sätt Skåne i rörelse". Utgångsläget för detta arbete är att genom olika metoder och insatser stödja barn och unga till ökad fysisk aktivitet och sociala relationer som bidrar till förbättrad psykisk hälsa. Nämnden prioriterar proaktiva insatser i samverkan för ökad psykisk och fysisk hälsa i målgruppen.

Stärkt samutveckling av hälsofrämjande system

Det finns också ett behov av att utveckla lösningar tillsammans med andra aktörer, som samlar och sprider hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande kunskap, metoder och aktiviteter, för att underlätta för invånarna att leva mer hälsosamt, t.ex. genom FaR-aktivitetsdatabasen där hälso- och sjukvårdspersonal kan ordinera fysisk aktivitet till patienter och medborgarna själva kan hitta exempel på friskvårdsaktiviteter i sin kommun.

Fler innovationer för förbättrad hälsa

Arbetet grundar sig på att stötta processer som ser till att det utvecklas fler hälsofrämjande innovationer, ofta genom tvärsektoriellt samarbete. Målet med innovationer för förbättrad hälsa är att det utvecklas fler hälsofrämjande innovationer som stöttar medborgarnas hälsa.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstöd på avdelningen för regional utveckling leder, samordnar och stödjer avdelningens gemensamma processer och stöttar verksamheterna att planera, genomföra och följa upp insatser. Genom en strategisk verksamhetsplanering säkerställs en effektiv, tillgänglig och ändamålsenlig verksamhet.

Gemensamma processer och stöd

Staben tar fram, leder, samordnar och utvecklar avdelningens gemensamma verksamhetsprocesser för att stödja verksamheten och ledningen. Arbetet görs i nära samarbete med verksamheten. De övergripande processerna är avdelningens övergripande planerings- och uppföljningsprocess, budgetprocess samt kompetensförsörjningsprocess. Staben är tjänstemannastöd till förtroendevalda i beredning, genomförande och uppföljning av processer, ärenden och andra insatser. Staben tillhandahåller stöd inom IT, HR-administration, projekt och ekonomi.

Externa relationer

Staben tar fram, leder och samordnar en internationell strategisk inriktning för Region Skåne. Det internationella arbetet sker både från Bryssel och Skåne för ökad EU-finansiering som ett viktigt verktyg för att utveckla Skåne. Arbetet sker i nära samverkan med verksamheten. För att uppnå nämndens prioriteringar och delmål finns även ett nära samarbete med grannregionerna i Sverige, Danmark, Norge, norra Tyskland och södra Östersjöområdet.

Analyser av Skånes utveckling

Staben har ansvar för den övergripande analysverksamheten. Uppdraget är att följa upp, analysera, prognostisera och informera om Skånes utveckling med särskilt fokus på nämndens fyra prioriteringar. I uppdraget ingår att stödja verksamheten i metodutveckling, statistik, analys och uppföljningsarbete samt att stödja och utveckla arbetet inom GIS.

Samordning, utveckling och uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin

Inom stabens arbete med verksamhetsstöd ingår framtagande, samordning, implementering och översyn av den regionala utvecklingsstrategin.

Strategisk intressebevakning

Inom stabens arbete med intressebevakning ingår att utifrån nämndens prioriteringar årligen fastslå vilka ämnesområden som är prioriterade utifrån ett påverkansperspektiv. Arbetet sker genom stöd och prioriteringar i nära samarbete med verksamheten.

Extern kommunikation

Staben ansvarar för den externa kommunikationen. Arbetet sker utifrån nämndens prioriteringar och förtydligas i ett kommunikationsuppdrag. Staben har ett samordningsansvar för att marknadsföra Skåne internationellt där platsvarumärket Skåne är en viktig komponent. Arbetet sker i samarbete mellan Koncernstab kommunikation och verksamheten.

Bilaga: Mått för att följa samhällsutvecklingen

I denna bilaga redovisas indikatorer kopplade till delmålen i regionala utvecklingsnämndens prioriteringar. Dessa ligger till grund för utvecklingen på samhällsnivå. Indikatorerna har valts ut för att de är relevanta, finns tillgängliga och bedöms sammantagna ge en bild av samhällsutvecklingen inom prioriteringarna och delmålen.

En indikator är ett tecken på att någonting förändras i samhället, den är inte ett direkt resultat för hur det går för verksamheten. Intentionen är att indikatorerna tillsammans med mer kvalitativa bedömningar om förflyttningen för verksamheten speglar utvecklingen i arbetet mot delmålen. Att skapa bra förutsättningar för att tolka, analysera och bedöma indikatorerna är därför centralt. Indikatorerna som redovisas nedan kommer att kompletteras med både andra kvantitativa mått och kvalitativa uppgifter som sedan ligger till grund för analys och slutsatser.

Bättre hälsa för fler

Delmål 1

- Självskattat allmänt hälsotillstånd vuxna (18-80 år) samt självskattat allmänt hälsotillstånd åk 9
- Medellivslängd
- Övervikt och obesitas: BMI \geq 30 i gruppen 18-80 år samt i gruppen åk 6, åk 9 samt gy2
- Fysisk aktivitet: andel fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka (18-80 år)
- Andel unga (årskurs 9) som når rekommendationen fysisk aktivitet minst 60 min per dag
- Tillit till andra: andel med låg tillit till andra (18-80 år)
- Antal medborgare per år som får ordination av Fysisk aktivitet på recept (FaR)

Delmål 2

- Psykosomatiska besvär åk 9
- Andel unga (årskurs 9) som når rekommendationen fysisk aktivitet minst 60 min per dag
- Fysisk aktivitet: andel som uppger att de på sin fritid idrottar eller rör sig så de blir andfådda eller svettiga minst fyra gånger per vecka (åk 9)
- Tillit till andra: andel med låg tillit till andra (åk 9)

Ett konkurrenskraftigt näringsliv

Delmål 1

- Produktivitetens utveckling inom näringslivet
- Export per sysselsatt i olika län
- Andel som försörjer sig som företagare av befolkningen 20-64 år
- Nyföretagande
- Andelen företag som ökat antal sysselsatta/omsättning/ förädlingsvärde sedan föregående år
- Utveckling av varuexport per specialiseringsområde
- Utveckling av produktivitet och förädlingsvärden per styrkeområden
- CO2e-utsläpp kg per förädlad krona i näringslivet i Skåne

Delmål 2

- Sysselsattas utbildningsnivå relativt riket i branscher
- Andel sysselsatta med minst treårig eftergymnasial utbildning relativt andra län och riket

- Utveckling av privat och offentlig FoU som andel av BNP
- Utveckling av sysselsatta per specialiseringsområde
- Co2e-utsläpp kg per förädlad krona i näringslivet i Skåne

Stärkt kompetensförsörjning

Delmål 1

- Relativ löneförändring
- Matchningsgrad olika utbildningsgrupper
- In och utflöde i utbildningsgrupper efter arbetsmarknadsläget Förändringar i prognosticerad gap mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden

Delmål 2

- Andel examina från gymnasiets yrkesutbildningar
- Andel av elever från högskoleförberedande gymnasium som påbörjar högskolestudier inom tre år. Andelen individer inom bristyrken och deras sysselsättningsgrad

Delmål 3

- Antalet helårsstudenter på uppdragsutbildningar Antal individer som sökt sig till omställningsstudiestöd och dess inriktning

Ett sammanbundet Skåne

Delmål 1

- Befolkningens tillgänglighet till arbete via kollektivtrafiken och bil
- Tillgänglighet till noder för vandring och cykling via kollektivtrafik
- Arbetspendling över Öresund

Delmål 2

- Körsträcka fördelad på drivmedel – både personbilar och tunga fordon
- Tillgång till bredband: 1 Gbit för hushåll och arbetsställen
- Miljömålsuppfyllnad: god bebyggd miljö, rikt odlingslandskap, levande skogar